

N.º 5 - OCTUBRE 1979

la farga

BUTLLETÍ DEL CASAL DE JUBILATS SALT

ESPÍGO LANT

Fins ara, convent de clausura

La Diputació compra les Bernardes de Salt

GIRONA (De la nostra redacció, per J. M.). — El convent de clausura de les Bernardes de Salt serà comprat per la Diputació. El preu d'aquesta operació ronda els 32 milions de pessetes i l'objectiu de la mateixa sembla que és el de convertir el convent en una casa de cultura on puguin portar-se a terme tota una sèrie d'activitats culturals i populars.

Des de fa un temps, el temor de l'associació de veïns de Salt era que l'edifici pogués ser comprat per una immobiliària i construir-hi un bloc de pisos com els que li ha enfront. Recordem la campanya popular que va engar-se amb motiu de la construcció d'un edifici d'onze pisos a la plaça de la Llibertat de Salt. Ara amb la compra del convent per la Diputació aquests temors quedaran dissipats.

Sembla ser que hi havia hagut ja una oferta per part d'una immobiliària per comprar l'immoble, com també sembla que la campanya contra els blocs d'onze pisos havia espantat una mica a aquesta immobiliària, la qual cosa feia que no veiés massa clara l'operació.

Amb la compra del convent per part de la Diputació pot omplir-se un dels buits més notables de Salt, el de disposar d'uns locals públics. El fet que aquest convent havia estat abans casa noble, Can Torres se'n deixa, i el fet de la gran quantitat d'espai de què disposa l'immoble, con-

verteixen la compra en una magnífica operació per part de la Diputació.

En principi s'ha parlat d'un possible Casa de Cultura, així com d'una Escola de Música, tot i que la gran capacitat del fins ara convent de cultura deixa les portes obertes per gran nombre d'activitats.

MEDALLA D'OR PER A SALT

Salt hi donat i està donant grans figures a l'esport. En motociclisme, per exemple, només cal recordar els noms de Casas, Piber o Nando.

Ara Piber, un d'aquests saltencs que triomfen, nos torna a confirmar la seva valia en guanyar Medalla d'Or en els Sis Dies Internacionals de Tot Terreny celebrats recentment a Alemanya PUNT DIARI en publicava la notícia i una entrevista el dia 18 de setembre.

Sis dies de Tot Terreny

Piber es vestí d'or

El pilot gironí del Tot Terreny Josep Maria Pibernat, va tenir una actuació excel·lent en el decurs dels Sis Dies Internacionals de Tot Terreny desenvolupats durant la setmana passada en terres alemanyes.

PUNT DIARI va parlar amb en Piber per tal que fos ell mateix qui expliqués l'experiència viscuda en aquesta important prova motociclistica considerada arreu com la Olimpíada del Motociclisme.

Es fill de Salt

Dani, lesionat

A l'habitual secció "Te-va/muva" de l'anterior número de LA FARGA, publicàvem una entrevista amb Daniel Cabezas (Dani, el futbolista saltenc que juga amb el primer equip del València C.F.

En el moment de tancar aquest número ens arriba la notícia de la lesió soferta en el curs d'un entrenament: Fractura de tibia i peroné que el tindrà inactiu un mínim de tres mesos.

Desitgem a l'amic Dani una ràpida i perfecta recuperació.

EDITORIÀL

Els passats dies 6 i 7 d'octubre es va celebrar el II Aplec de Salt. El Casal de Jubilats, a través de les seccions Club Petanca Salt i Centre Excursionista Saltenc, va participar activament en la seva organització. Encara que només sigui per això creiem que podem sentir-nos legítimament orgullosos de l'èxit assolit.

Èxit en tots els aspectes; tant d'assistència, ja que la concentració de gent de Salt i dels contorns al Pla de l'Estacada va ser considerable, com pel que fa al programa d'actes, concursos, festes, cançons i sardanes que s'hivana anar desenvolupant de manera seguida i continuada durant tot el diumenge.

Del resultat d'aquest II Aplec de Salt voldríem destacar-ne tres aspectes que creiem importants:

Primerament el que representa de confirmació del procés de recuperació de les tradicions i festes populars emprès últimament pel poble.

En segon lloc, la quantiosa participació infantil, que va intervenir entusiàsticament en tots els jocs i concursos a ells dedicats i que constituïren la part més important del programa. Podem, certament, afirmar que la mainada va ser la protagonista principal d'aquest Aplec. Creiem que aquest és l'aspecte més positiu i engrescador de tots i, en aquest sentit, dediquem la portada i unes pàgines interiors d'aquest número al tema infantil, com aportació i petit homenatge de LA FARGA a la infància, en aquest Any Internacional del Nen.

I, finalment, constatar un fet tan lamentable com és el que l'Aplec de Salt s'hagi d'anar a fer fora de Salt. Perquè, a Salt, ja no ens queden paratges per a aquests afers. L'esperveradora especulació del sol que ha portat Salt a la situació càbtica que tots patim cada dia, ens ha deixat, a més a més, sense espais lliures on reunir-nos per a celebrar hi aplecs, feixines i altres festes populars a l'aire lliure, en plena naturalesa. Això és molt greu i encara més deplorable si pensem que només quinze anys enrera, Salt era un poble rodejat de camps i d'espais verges. Tot s'ha perdut! Les Deveses, que podrien ser —haurien de ser— el paratge ideal, estan abocades des de fa temps a un creixent procés de degradació i, per poc que badem, hauran desaparegut devorades per l'insaciable afany especulatiu que ens les convertirà en zona industrial. Tot s'haurà perdut... per sempre!

Sabem que per part del Consell Municipal s'estan fent esforços encaminats a salvar Les Deveses i retornar-les al poble. Tasca difícil, no en dubtem, pels forts interessos econòmics involucrats, difícilment compaginables amb els interessos col·lectius. Confiem, però, en l'eficàcia de les gestions que s'estan fent i desitgem que els pròxims Aplecs de Salt es puguin celebrar a Salt.

Consell de Redacció:

Lluís Mateu	Narcís Burch
Josep Cristòfol	Narcís Soler
Quim Pla	Emili Serra
Miquel Casellas	Alfons Mateu
Joan Arnaú	Eusebi Cabezas

Disseny: J. Cristòfol
Publicitat: J. Cebrián
Administració: M. Casellas.
Portada: de Lluís Mateu

Imprimeix:
TIPOGRAFIA - OFFSET PAGES
Telèfon 42 01 07 - Anglès

Dipòsit legal: Gi. 356 - 1979

CAMPIONATS D'ESPANYA DE 2.ª JUVENIL I DONES, A ALACANT

Joan Anglada va fer aquest reportatge fotogràfic a Alacant, en el curs dels últims Campionats d'Espanya celebrats el mes de setembre. Igual que el mes de juny a Benidorm, les tripletes representatives de la Federació Gironina foren també del nostre Club. I aquesta vegada tampoc no va haver-hi sort, o encert, i el paper dels nostres jugadors fou tan sols de meitat per avall en les classificacions.

Diuen, els qui van anar-hi que el terreny no era pas massa bo; i tot veient fotos recordo el padregam que va servir de pista per a les eliminatòries a Benidorm...

Diuen, els de primera, que ells haurien considerat una sort poder jugar en unes pistes com les d'Alacant. Cal que pensin que el terreny era mullat i que les boles s'havien de "penjar", cosa que ells no van saber fer (o no van tenir temps de fer-ho), a Benidorm...

Diuen, diuen, diuen...

El que al cal dir és que el pròxim any, entre tots els petanquistes hem

d'aconseguir que, com en el present, els equips que representin a Girona

als Campionats d'Espanya siguin del nostre Club.

CAMPIONAT INDIVIDUAL PROVINCIAL

Antoni Peruga, Casaa i Jull Gómez foren els grans vencedors a segona categoria, juvenils i primera respectivament, a la competició que va

organitzar la Federació gironina, a La Devesa. La flor i nata de la petanca "provincial" es va enfrontar per tal de decidir els títols individuals; i del

total de les quatre categories, se'n van aconseguir tres. Les dones, en canvi, no van poder inscriure el seu nom entre els finalistes.

NOTICIARI D'ACTIVITATS

UN NOU CURS EN MARXA

El passat dia 27 de setembre, amb un acte que vam celebrar a la Sala Gran i que va consistir en una projecció de diapositives de Josep Cristòfol obtingudes durant la recent expedició del C.E.S. als Alps, seguida d'una petita festa, vam començar les activitats corresponents al nou curs 1979/80. A aquest acte van assistir-hi una cinquantena de socis.

***

Els dies 6 i 7 d'octubre es va celebrar el II Aplec de Salt en l'organització del qual el C.E.S. hi va tenir participació destacada. De l'èxit obtingut per aquesta festa popular que tan bé ha arrelat a Salt en deixem constància en l'editorial d'aquest mateix número de LA FARGA.

***

Durant els dies 12, 13 i 14 d'octu-

bre vam instal·lar un campament a la Vall Ferrera, amb l'objectiu d'assolir la Pica d'Estats que, amb els seus 3.115 metres d'altitud és el cim culminant de Catalunya. Més de quaranta socis i simpatitzants vam parer les tendes en aquells bellíssims paratges; però el mal temps (va ploure cada dia) va impedir la consecució de l'objectiu principal. Malgrat tot, es van fer interessants excursions cap al Pla i Circ Baiau i cap al poble de Tor (El segon en altura de Catalunya) i Port Negre de 2.519 metres.

***

Per als dies 27, 28 i 29 hi havia anunciada l'excursió al Pedraforca, que va haver-se de suspendre a causa, també del mal temps. Aquesta sortida queda en cartera per a una pròxima ocasió, ja que havia despertat molta expectació entre els nostres socis.

L'impressionant i característic massís del PEDRAFORCA, cobrint per tots els excursionistes i que serà l'objectiu d'una propera excursió del C.E.S.

PROGRAMA D'EXCURSIONS NOVEMBRE - DESEMBRE

<p>11 NOVEMBRE</p> <p>A SANT GREGORI DEL TURONAL.</p>	<p>8 i 9 DESEMBRE</p> <p>SANTUARI DE BELLMUNT. Itinerari: Coll de Barcons, Ermita de Sant Bartomeu, Vidrà, Bellmunt (pernoctació) Vall de la Salguada i Serra de Curull.</p>
<p>25 NOVEMBRE</p> <p>EL SOBIRÀ I SANT MIQUEL DE SOLTERRA</p>	<p>16 DESEMBRE</p> <p>RENOVACIÓ DEL PESEBRE DEL C.E.S. al cim del MONTMAJOR (Alta Garrotxa)</p>
<p>24 DESEMBRE</p> <p>MISSA DEL GALL a MAIÀ DE MONTCAL. Remopó</p>	

L'APLEC *****

LA FARGA ha estat al Pla de l'Estacada. I per fer amb justícia un recull del perquè, amb qui, com, i fins i tot amb què s'ha fet l'Aplec, els responsables d'aquesta pàgina hem cregut convenient fer una petita i informal enquesta als elements naturals que formen part d'aquells bonics paratges.

Tot anant al Pla de l'Estacada trobem, en primer lloc, el CAMÍ. I li preguntem: Com has vist l'Aplec?

— Amb sinceritat us diré que ja feia dies que patia només de pensar en l'enrenou que se'm venia al damunt: Els cotxes, les motos, les bicicletes, haurien de trepitjar la meva esquena, bastant deteriorada, amb evident perill. Però vet aquí, i en un obrir i tancar d'ulls van deixar la meva carcanada bonica i llisa com un paper. No veieu el goig que faig, ara? D'aquesta manera, la comitiva va poder transitar sense rebots ni sotragades. Llàstima que algú, el dia de l'Aplec no respectés els indicadors que hi havia, tant de direcció com aparcament.

Content, doncs?

— Sens dubte, i esperant el de l'any que bé.

— Pujant al Pla trobem tot seguit el CANAL; l'aigua clara salta fent entremaliadures i cantant la seva monòtona i freda cançó. Ens diu:

— Ha estat un gran Aplec; i, mireu per on, el detall de no haver-me separat del prat amb una barrera protectora (mesura que hauria considerat fins a cert punt lúgic) m'ha fet sentir menys dolent i perillós. La gent se n'ha donat compte i no m'han fuetejat amb rocs,

fustes ni deixalles. Llàstima que les meves aigües no puguin rodar amb la mateixa joia quan passen pels voltants de casa vostra.

— EL PRAT assisteix impassible a la nostra entrevista i ens mira amb una mica d'enveja. Tot seguit ens adrecem a ell i ens rep amb tota la verdor del seu vestit de festa. Li preguntem per l'Aplec i ens diu:

— Per a mi, la festa ja va començar dissabte al matí quan van arribar els organitzadors a preparar-ho tot. Em van tractar molt bé. En cap moment em van torturar amb cops de pic o forats incessants. Tot era delicadesa en llur tracte. Però, per a mi, la cosa millor i de més grata recordança fou la plantada de tendes de campanya de dissabte a la tarda i la gresca d'aquell foc de camp, la sardina, la broma i les cançons de la nit, que van durar fins a la matinada. Les quatre gotes d'aigua que aquella nit van començar a caure, malgrat que per a la meva subsistència em són tan necessàries, em van posar de mal humor: Veia les cares d'aquella gent, que tremolaven només de pensar el desastre que seria un dia plujós quan ja ho tenien tot muntat per a l'endemà. La lluna, en sortir, ens va alegrar a tots i vaig dormir, no pas massa, mullant-me solament els llavis, sense heure, i pensant en la festa de l'endemà.

A punta d'alba, de nou el trepig matiner i els crits d'alegria dels acampats: "Sortirà el sol!! Fara bon temps!!"

Totjust m'acabava de rentar la cara amb la rosada de la nit quan van començar a arribar els més trempats: Motxilles, cabaços, bosses, taules, cadires... Hi havia de tot.

Les campanes de l'església de Salt, amb el seu repic anaven dient: "A l'Aplec, a l'Aplec!" I la cercavila s'a-propava fins arribar, amb la seva sorollosa i juvenil alegria. Per a mi fou un dia complet: Les sardanes, els jocs, les parades, el concurs de dibuixos, els rams, els bolets, la petanca i fins i tot un partit de pilota. Fou aquí, precisament, quan em vaig sentir vell, recordant que anys entera la meua gespa servia de camp de futbol. Però no ens posem tristos, ja que el recital de cançons de la tarda em va fer oblidar de tot.

— Què tal la gent?

— Bé, senzillament meravellosa. Amb gent així es pot fer tot. Alegre, cordial, decidida i neta. No veieu com m'han deixat? Ni un paper, ni un pot, ni una ampolla trencada. Si tothom fós com la gent de salt i encontorns que han assistit a l'Aplec...! Això dóna gust.

— Content?

— Més que content, orgullós.

En marxar, ja quasi de nit, un crit ens detura: eren les veus dels nostres bons amics, el CAMÍ, el CANAL i el PRAT que, ben fort, mirant la senyera que flamejava a dalt del pal, ens va dir:

— Doneu en nom nostre les gràcies a la gent de Salt. Els esperem a tots l'any vinent. La senyera que heu deixat serà penyora d'amor i benentesa entre nosaltres, pobres elements de la Natura i vosaltres que tan heu demostrat que ens estimeu.

LA TRISTA INFÀNCIA (En

Un amic em deia que si es fes un estudi de la **INFÀNCIA** al llarg del temps fins avui en resultaria una trista història. Això fóra feina per un antropòleg. Si que podem dir que, per exemple, l'educació ha estat portada bastant per instint i en funció d'una societat establerta més que per a formar individus dotant-los per a superar el nivell cultural vigent.

Fins fa relativament poc l'educació era més entesa com a conservadora que com un mitjà de perfeccionament dels individus i grups humans. Però el problema de la **INFÀNCIA** no es redueix només al de l'educació, ja que també és el subjecte pacient de quasi tots els resultats socials i de rebot paga moltes xacres dels qui ens diem grans (1).

Aquest rètol, **LA TRISTA INFÀNCIA**, pot semblar que es vol subratllar només el costat pessimista de la qüestió. I, potser, teniu raó. En adreçar-me a vosaltres, pares principalment, i a tots els membres teòricament adults, que, potser, a sobre del vostre horari feixuc de treball empreneu amatents l'acollida i la tasca educadora dels infants, pretenc estratègicament acabar aquest escrit, si m'és possible, amb uns altres to i só més alegres. Malgrat siguem una minoria i, malgrat la pressió social de les nostres condicions de vida limitades repercuteix en què no podem donar tot el que voldríem per a una altra educació, podem assajar de donar alguna resposta més afinada si ens hem plantejat el problema de per què cal parlar dels drets dels infants.

"Què difícil és el món dels grans!"

La nostra societat, tots ho sabem, està amarrada de contradiccions. Els problemes que sofreix la **INFÀNCIA**, si s'analitzen una mica, posen al descobert aquestes contradiccions que, de tan freqüents, ja hem perdut la sensibilitat per a detectar-les. Sovint es parla de la **INFÀNCIA** fent-ne apologies romàntiques: "L'edat d'or dels primers anys"... "el nen, aquest ésser

perfecte..." "els ulls, el somriure d'un infant..."... Però el nen, també és **MARGINAT** i és receptor precoç d'un món sovint poc crescut en hominització i rutinari.

El nostre món és un món pensat per a uns **adults-no adults** on s'aplau-deix l'èxit a costa d'altres, la competitivitat i on, allò que pot semblar

Els infants constitueixen més de la meitat de la població mundial i, tanmateix, pràcticament no tenen ni veu ni vot en l'orientació de llurs vides.

feblesa és bandejat. Els febles, i, entre ells la **INFÀNCIA**, **HI TENEN POC CABUDA**. Per això diu Saint-Exupery per boca del Petit Príncep: "Què difícil és el món dels grans!" Aquest món dels grans no només és difícil per la complexitat tècnica i la seva estructura social, sinó, sobretot, per les postures, relacions i actituds dels que ens creiem grans.

— Quants nens ja en la infància més primerenca noten el refús dels seus progenitors.

— Quants nens paguen les desavinences dels pares.

— Quants nens són instrumentalitzats de moltes maneres.

— Quants nens són brutalitzats (cosa més freqüent del que sembla)

— Quants nens mal acostumats pels convencionalismes, sofisticacions i obsessions dels seus familiars.

— Quants nens sofreixen les rigideses, fanatismes i passions dels grans.

— Quants nens marginats en les nostres escoles per no atendre degudament el seu problema.

— Quants nens en un racó d'institució per no haver estat atesos a temps.

— Quants nens amb pares superocupats i indiferents.

— Quants nens sobreprotegits i malcriats...

Tot això i d'altres plagues de la **INFÀNCIA** es dona en tots els estrats socials. No es donen en proporció directa a un nivell sociocultural determinat dels pares. Certament hi poden haver les plagues de l'abundància i les plagues de la carestia, però totes són infraccions al **DRET A L'AFECTE** que es mereix tot infant. La interrelació de cap clar i de benvolença és patrimoni dels qui es senten humans.

L'Any Internacional del Nen)

Això pot semblar lluny de nosaltres. És clar, doncs, que cal revisar-nos sovint i fer higiene de tot allò que pugui acostar-nos a tot això que ens sona malament i que hi caiem pel nostre geni, rutina, egoisme...

A voltes, fruit d'un moment, ens veuríem capaços d'adoptar un nen vietnamita i deixem passar mil ocasions d'actuar davant un fet pròxim en favor del nen oprimint en la seva mateixa escala...

Tornem el dret a la joia als nostres infants.

S'ha dit que la joia de la vida està feta de petites coses. I és per això, tant els que decididament volem ésser conscients i lluitadors dels drets dels infants com els que han actuat per inèrcia, és per això, dic, on podem trobar un camí susceptible de millora.

Una vertent de la possible resposta als drets de l'infant és renovar l'estructura de les nostres relacions amb l'infant. El dret a l'afecte vol dir una interrelació plena de benvolença i rica d'humanitat perquè actuem amb el cap clar i sense engany. Li trametem tot allò que tenim i sabem, mitjançant el vehicle de l'amistat. El nostre missatge pretén arribar al cap i al cor de l'infant. I és en cada fet i en cada cosa per petita que sigui que ens fa sentir junts. Llavors "el que som" més que "el que volem ensenyar" serà captat per l'infant i quedarà lliure per a fer-ne part del seu ésser. Vull dir que si tenim "vida" podrem donar-li "vida".

Sovint no podem comunicar vida als infants perquè no sabem viure. I, deixem-nos-ho dir; també ells ens contagien de vida nova amb la seva sàbia simplicitat.

L'altra vertent complementària de la possible resposta als drets dels infants l'hem de trobar en l'àmbit social. L'aparell social ha de dotar la població infantil d'aquells mitjans que

portin a satisfer les seves necessitats que no es circumscriuen a tenir escoles per bones que fóssim. Nosaltres, és a dir pares i adults, hem d'ésser la seva veu i tutors, sensibilitzats, per trobar: llocs, temps i noves formes d'esplai; publicacions i espais televisius adequats; atenció als grups d'infants orfes, deficientes mentals, disminuïts físics, desviats...; que siguin previngudes malalties; mitjans de millora de cares a pares i professionals per a infants...

Hi ha molt a fer. Qui aporta idees, i, millor, fets?

Del contrari s'haurà de continuar parlant de la trista infància.

Suggerixo als qui treballen per fer possible aquesta revista LA FARGA que, així com ara ha donat cabuda a aquest escrit, es podria obrir un apartat de sensibilització, consulta i col·laboració de cares al món dels infants. Potser ja ho teniu previst.

MANUEL PALAHÍ FÀBREGAS

Estimar-los
no és
prou

SOBRE L'EDUCACIÓ I UN CONCURS DE DIBUIXOS INFANTILS

Per MERCÈ MAS

El dia de l'Aplec de Salt, i sense saber gaire com va anar, vaig trobar-me formant part del jurat qualificador del concurs de dibuixos que es va organitzar per a la mainada.

Contemplar i estudiar detingudament, una per una, les obres presentades, fou tota una experiència. Setanta nou participants, nens i nenes de 2 a 12 anys, van treballar il·lusio-nadament per tal de presentar la seva visió artística del nostre Aplec. La qualitat del conjunt de dibuixos fora bona. La imaginació, la representació sobre el paper, d'allò que més els havia cridat l'atenció, és veritablement curiosa i interessant.

Però mentres mirava tots aquells dibuixos fets amb tanta il·lusió, vaig sentir una gran pena per alguna d'aquelles obres. Em refereixo a aquells dibuixos en els que els pares o persones grans van intervenir-hi. Perquè crec que aquestes accions, fetes potser inconscientment, fan mal a la mainada. El que un dibuix guanyi un premi o el deixi de guanyar, és -o hauria de ser- una cosa tan accessòria i sense importància que no comprenc com cap pare pot participar en l'engany que representa el fet de retocar, o dibuixar del tot, allò que ha de fer el nen o la nena.

El concurs era totalment lliure. Molts nens hi prengueren part; d'altres no, senzillament, potser, perquè no en devien tenir ganes.

Però quan un infant accepta el compromís de participar vol dir que cal jugar net: fer-ho el millor que sap, noblement, sense trampes.

Els pares poden aconsellar i donar idees, això sí. Però mai fer la trampa de dibuixar el que el nen hauria d'haver dibuixat. Perquè això és enganyar; i potser demà, aquest mateix donarà una bufetada al nen perquè li ha dit una mentida.

La honradesa, la integritat que tots volem per als nostres fills, no es compra ni es ven; cal inculcar-les amb l'exemple. Desitgem que els nostres fills visquin en un món més just? Doncs comencem nosaltres per practicar la justícia. Juguem net.

A tots els nens i nenes que van presentar els SEUS dibuixos, la nostra enhorabona. N'hi havia molts veritablement bons. Hauríem volgut poder premiar-los a tots; però no hi havia prou premis!

El dibuix de la nena Cristina Estanyol (5 anys) clar exponent de la ingenuïtat, la candidesa i l'encant infantil, qualitats que mai ni podran ser imitades per una mà adulta.

CONCURS DE DIBUIX INFANTIL "II APLEC DE SALT"

PREMIS ATORGATS

1.er grup: 2 a 7 anys

2.on grup: 8 a 12 anys

1.er. — Cristina Estanyol, 5 anys
2.on. — Imma Martín, 2 anys
3.er. — Gemma Busquets, 7 anys
4rt. — M.ª Àngels Xabadia, 6 anys

1.er. — Toni Tarrés, 11 anys
2.on. — Josep M.a Soler, 10 anys
3.er. — M.ª Mercè Coll, 8 anys
4rt. — Ariadna Mateu, 9 anys
5.è. — Sílvia Gayolà, 8 anys

LA PARTICIPACIÓ SALTENCA A LA GUERRA DELS MATINERS

Segons l'estudi de Joan Camps i Giró, la guerra dels "matiners" fou un conflicte militar exclusivament català, durant el qual un conjunt d'elements populars, aglutinats en la forma de guerrilla, mantingué neutralitat el superior -materialment i quantitativa- exèrcit espanyol.

Aquesta guerra durà prop de tres anys -del setembre de 1846 al maig de 1849- i les contrades gironines no en foren alienes, ans al contrari, esdevingueren un escenari apropiat per les corredisses dels "matiners" les files dels quals foren constituïdes per camperols, obrers parats, joves quintats i artesans arruinats.

La causa política immediata a la guerra fou el fracàs del projecte que tractava d'unir les dues rames de la dinastia borbònica, a través del casament d'Isabel II amb el comte de Montemolín, però la lluita s'emmarca altrament en un context d'oposició popular al règim dels moderats, que de fet consolidava el nou estat liberal-burgès, i enmig d'un període de crisi econòmica generalitzada als països europeus. Cal recordar encara la revolució francesa de 1848, la qual reanima el conflicte i condiona l'aparició de partides republicanes i progressistes que no dubtaren de col·laborar amb les carlines.

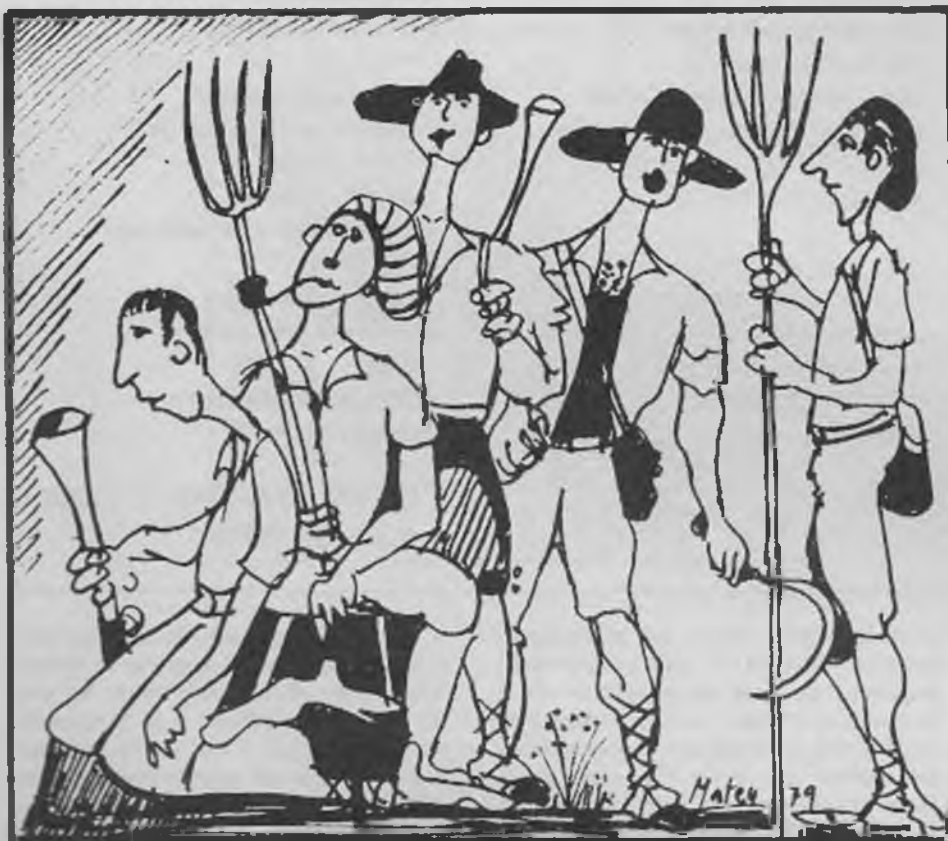
A l'arxiu de la Diputació hi hem localitzat un registre de rebels, és a dir, un quadern on són apuntats els homes de cada poble que esdevingueren trabucaires i es passaren a les partides dels "matiners". Això ens permet de tenir dades de 1.686 guerrillers, procedents de totes les comarques gironines, i saber com es deien i, molt sovint també, quin ofici exercien. L'estudi global d'aquestes dades el publiquem als Annals de l'Institut d'Estudis Gironins, però acl podem apuntar amb detall quina fou la col·laboració saltenca a les bandes rebels.

Donem, tot seguit, els rebels del poble i llur professió:

1. Joan Franquesa	jornaler
2. Joan Xirgo (a) Xixu	mosso de pagès
3. Josep Vila	treballador
4. Fellu Noguer	treballador
5. Silvestre Gasau	jornaler
6. Josep Roure	jornaler
7. Joan Bellber	jornaler
8. Francesc Colomer	jornaler
9. Joan Vila	fuster
10. Felicià Casals	jornaler

Podem precisar també que els vuit individus primers desaparegueren de Salt l'any 1848 per tal d'unir-se a la guerrilla. El novè -Vila- ho havia fet ja l'any anterior, i de Casals hom n'ignora la data.

Aquests deu rebels significaven el 0'33 per cent dels comptabilitzats a la comarca de Gironès, i, com molt bé es desprèn de les dades personals, eren elements vinculats al treball agrícola.

Sr. Director de la Revista "La Farga"

Le agradeceré publique la siguiente nota en la Sección de "Cartas a La Farga"

LA "OTRA" COMITIVA

Recientemente el C.P. Salt, ha participado en la fase final del Campeonato de España de Petanca, modalidad tripletas de primera categoría, cuyo desarrollo ha tenido lugar en la localidad Alicantina de Benidorm. No voy a hablar de nuestra actuación, puesto que tal faceta, la ha desarrollado a mi entender correctísimamente, el componente de la Junta Directiva, nombrado al afecto, pero lo que sí me ha llamado tremendamente la atención y ha provocado mi extrañeza, ha sido la crónica que de tal acontecimiento ha salido publicada en el programa de la Fiesta Mayor, del Casal de Jubilados y firmada por el citado componente.

Lo, que la comitiva gerundense, se desplazó a Benidorm, tras un cansino recorrido, para acompañar a nuestros jugadores, lo cual me parece digno de elogio, ya que de todos es sabido lo que vale un grito de ánimo en el transcurso de cualquier competición. Por ende, tuvieron durante el viaje, el acicate de presenciar correctas exhibiciones de conducción, de las que a Fangio le hubieran gustado.

Ante estas líneas, sinceras a más no poder, quisiera matizar un aspecto que acaso pudiera dañar la sensibilidad de algunos de los que formamos parte del mundillo petanquista provincial, tan alterado últimamente. Me explicaré: a Benidorm, acudieron a mi entender dos representaciones, una de la Federación Gerundense de Bolos, compuesta por el Presidente y el Secretario de la misma y la otra formada por un miembro de la Junta del C.P. Salt, más los jugadores participantes. No vaya alguien a interpretar mal, lo de comitiva gerundense.

Aclarado este punto, cuya importancia es la que cada cual quiera darle, e interpretando lo que tu mente sana te dictaba, no me dejas otra alternativa que hablar de la "otra" comitiva.

Electivamente, hubo otra, la extraoficial, por denominarla de algún modo, la que hubo de viajar toda una noche, para estar presente desde el primer momento en la competición, la que no tuvo acicate alguno, sólo si acaso, el de vencer al sueño y al cansancio después de una jornada de trabajo pero sí, con una ilusión tremenda por estar entre los suyos y con una afición que nada tiene que envidiar a ninguna otra.

La "otra" comitiva, la saltense, total la integraban el Presidente del C.P. Salt, un miembro de su Junta Directiva y un aficionado. Demos un pase a la omisión por el aficionado, ya que el fin y al cabo, fue porque quiso, y sin derecho a reconocimientos posteriores, pero en lo que respecta a los dos directivos, creo que tenían justo derecho a ser nominados.

poetes de salt

A TU, SENYERA

Accésit Englandina d'Or als Jocs Florals d'Andorra
per ANNA M.ª ARNAU, 16 anys

*Ets groga i vermella
Oh! dolca senyera
que sempre et passeges
pel cel flamejant.*

*Voldries anar-te'n
més enllà dels núvols
i a mi em mareja
el teu bellugam.*

*Quan cada diumenge
de festa et vesteixes,
jo em poso a mirar-te
des de casa estant!*

*Que n'ets de formosa,
galana i princesa,
reina de les reines,
flor dels catalans!*

*Si un dia jo moro
voldria agafar-te
deixant a la terra
el cor i les mans*

*i arbdós passejar-nos
pel mig de l'oratge,
pel mig del bòscatge
lluny de terra i mar.*

FUTUR INSEGUER

*Ahir veia...
Un poble petit i petit
cercat de muntanyes
on l'aire espargia frescor,
el sol assaonava els fruits
i el pagès llaurava.*

*Ahir veia...
Uns ocells que cantaven
per la primavera;
unes flors que s'eshadellaven;
i uns nens que amb goig jugaven
pels verds prats, les muntanyes,
pels carrers, per les places...*

*Ahir veia...
Com el corrent d'un riu
aigua neta hi portava
i a la flor, a l'ocell,
a l'arbre i a la casa
arribava.*

*Ahir veia...
Com la gent que hi vivia
era alegre...
i avui veig amb despit
el neguit en un poble
que avui lluita
pel que ahir era fruit,
avui potser verí...
i més tard potser res!*

*Però demà, què veuré?
Un món just? Un món fals?
Alegria o dolor?
Guerra?...Pau?...
Un món mort o un món viu?
Jo no ho sé!
Només sé que el que cal
és que ens fem escoltar
i lluitar
contra el verí que extén
l'energia nuclear!*

ANTÒNIA BAUTISTA I CABEZAS
Juliol 1979

Aunque debo decirte que como personas y miembros del C.P. Salt, que por cierto pretenda y de hecho da, ejemplo de como se forja una entidad, se habían hecho ya acreedores a ser tenidos en cuenta, aunque solo hubiera sido como integrantes de la "otra" comitiva

A.E.P. Socio N.º 88 del C.P. Salt

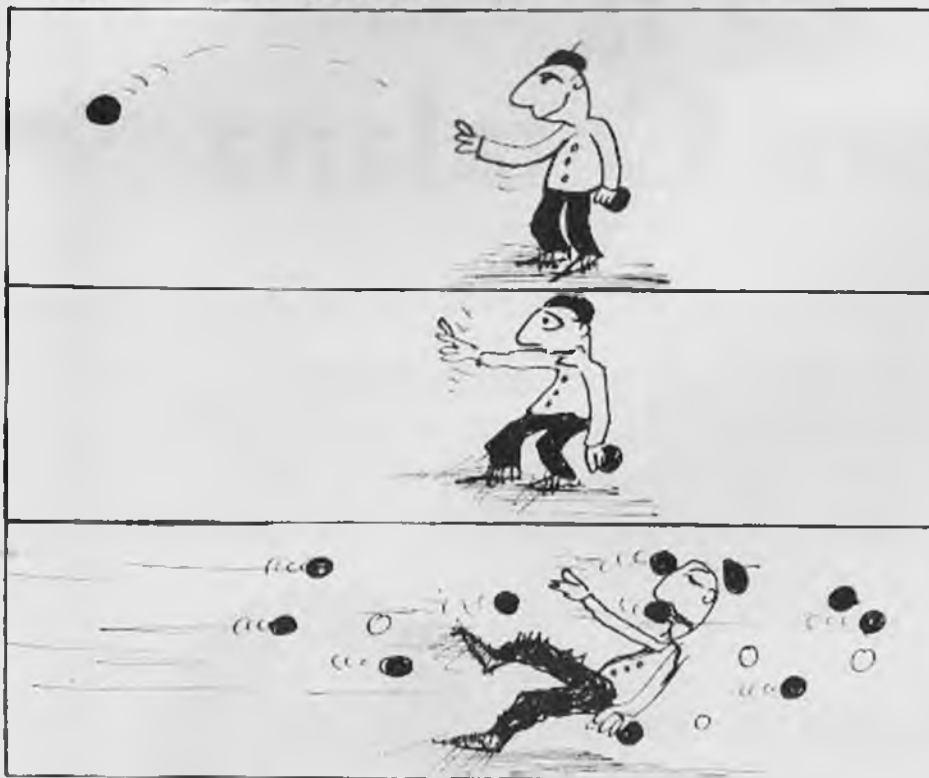
Rectificar és de savia. És ben cert que a la crònica publicada al programa de la Festa Major editat pel Casal vaig oblidar fer menció de l'"altra comitiva", al bé al número 3 de LA FARGA i al peu de la foto falg mencioné de tots els components. Pardonau l'oblit.

JOAN ARNAU

L'ACUDIT FOLL

per

BUGARAC

SOPA de lletres

O	C	O	S	T	E	R	P
N	A	C	R	O	S	P	U
M	V	P	W	Y	A	O	W
L	A	T	K	N	R	L	I
L	L	J	T	O	E	L	L
E	L	E	F	A	N	T	S
S	R	C	A	N	G	U	R
A	D	O	P	U	S	T	O

En horitzontal, diagonal o vertical busca 6 noms d'ANIMALS.

SOLUCIÓ: Cavall, pantera, llop, lleó, cançur, elefant.

La carretera de la vergonya

Trobo que s'hauria de fer un homenatge popular i un monument a la persona que va inventar aquesta felicitosa expressió. I jo, pobre i trist humorista de LA FARGA, vull posar-ne la primera pedra. O les primeres pedres. Perquè proposo diversos monuments; en concret, quatre.

Primer monument: al tram de carretera que va del Güell a Salt. Un monument fet amb els materials que hom ha descobert després de rebentar i tapar disset vegades aquest tros. Ja m'imagino el dia de la inauguració. La primera autoritat dient a la segona: "Passi, passi! Vostè primer!" I la segona dient a la primera: "De cap manera! Vostè primer!" I després d'això, xapl Tots dos a dins.

Segon monument: al tram que va des de Salt al pont de l'autopista. Un monument fet amb la ferralla dels vehicles accidentats en aquest tros. Caldria que la inauguessin tots els infants i vells que han rebut alguna patxada i que se n'han sortit. Quedaria molt maco al moment de cantar Els Segadors. Jo proposo, que a més hom canti el "Venid y vamos todos". Seria, a més una manera de cooperar a l'any internacional del nen.

Tercer monument: al tram que va des del pont de l'autopista a Bescanó. Fet de pedres d'encenedor, per l'enginy d'aquella persona que s'ha dedicat a guarnir amb rètols tot el recorregut. El podria inaugurar l'interessat, vestit amb vesta de Setmana Santa, per allò de les represàlies.

Quatre i darrer monument: al tram que va de Bescanó a Anglès. Fet amb bolets de guix, en honor dels boletaires que han rebentat les rodes de llurs cotxes tot anant a cercar rovellons i pinatells. La festa de la inauguració podria consistir en fer esclatar cinc mil globus al mateix temps. Un que diu: Un! Dos! Tres! I llavors: Pam! El gran pet. D'aquesta festa se'n podrien cuidar els d'Anglès.

Les inauguracions de monuments sempre queden bé. No us ho sembla?